

Vergadering Wetenschappelijke Klankbordgroep VLIZ

Vrijdag 10 december 2021, 14.00 uur, online

Vergaderlink:

<https://us06web.zoom.us/j/84470740070?pwd=THNzeU45a0dEMi90WmsrSXQzZEpZZz09>

De bijlagen staan online op:

<http://www.vliz.be/nl/klankbordgroep-vergaderingen-verslagen-en-presentaties>

Verslag (Jan Seys)

14:00-14:05 Verwelkoming

Colin Janssen, voorzitter Wetenschappelijke Commissie, verwelkomt en schetst het doel en het programma. Er wordt tevens gemeld dat deze online vergadering wordt opgenomen.

14:05-14:10 Verslag vorige vergadering Wetenschappelijke Klankbordgroep (03-12-2020)

Jan Mees, algemeen directeur VLIZ

Het verslag is online beschikbaar op de VLIZ-website. Tijdens de vorige klankbordgroep werd ingegaan op de zelfevaluatie van VLIZ, de VLIZ-onderzoeksagenda 2021, het Besluit van de Vlaamse Regering (BVR) m.b.t. de regels voor de toewijzing van het gebruiksrecht op de scheepstijd van de RV Simon Stevin als een onrechtstreekse subsidiëring, de uitbreiding van het VLIZ Marien Station Oostende, en op de UN Ocean Decade. Er waren geen actiepunten. Het verslag wordt formeel goedgekeurd.

14:10-14:15 Goedkeuring agenda

Jan Mees, algemeen directeur VLIZ, polst naar mogelijk bijkomende agendapunten. De voorgestelde agenda wordt goedgekeurd zonder bijkomende agendapunten.

14:15-14:30 Convenant VLIZ 2022-2026

Jan Mees, algemeen directeur VLIZ

Jan Mees licht toe, in alle discretie. VLIZ werd in 2021 geëvalueerd cfr. de vijfjaarlijkse cyclus van zijn convenant met het Vlaamse Gewest en de Provincie West-Vlaanderen. Het evaluatierapport, uitgevoerd door IDEA Consult, was positief en een nieuw convenant voor de periode 2022-2026 werd onderhandeld met het kabinet van voogdijminister Crevits en het Departement voor Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI). Deze onderhandelingen werden afgerond en met goedkeuring van het VLIZ Bestuursorgaan op 10 november 2021 overgemaakt aan de Inspecteur van Financiën waarna het een administratieve procedure doorloopt voordat het geagendeerd wordt op de vergadering van de Vlaamse Regering in december 2021. Bijkomend wordt de hernieuwing van het convenant met de Provincie West-Vlaanderen verder onderhandeld, alsook die met het IODE Project Office (UNESCO – IOC).

Jan Mees schetst de aanbevelingen naar de overheid, gedaan na grondige evaluatie. Daarin komen als hoofddaccenten naar voor: (1) blijf het VLIZ en de ruimere internationale mariene wetenschap steunen; (2) schaf de niet-concurrentieclausule voor VLIZ af; (3) herzie en consolideer de VLIZ-

financiering; (4) voorzie begeleiding voor IRI-oproepen; (5) verminder het aantal KPI's; (6) optimaliseer de inzet van (scheeps)infrastructuur.

Voor VLIZ zelf dient/dienen er: (1) strategisch gekozen te worden tussen versterking bestaande taken en opnemen nieuwe groei, OF prioritering en keuze voor excellentie binnen drie pijlers; (2) versterking gezocht van marien ecosysteem met VLIZ als verbindende factor; (3) blijvend geïnvesteerd te worden in diverse aspecten van wetenschapsondersteuning; (4) business-case uitgewerkt te worden voor de RVSS, i.c. een tweede bemanning; (5) valorisatie en innovatie versterkt te worden op verschillende terreinen (industrie, wetenschapscommunicatie, citizen science, beleidsadvisering, actieve speler in Vlaams open marien innovatie-ecosysteem; erkenning als excellentiecentrum; meer inkomsten via DBC e.a.); (6) qua onderzoek te worden ingezet op: prioritering onderzoeksthema's, valorisatie data, sterke dossiers ontwikkelen voor verlenging ESFRI's, klimaatverandering integreren in onderzoeksplan voortbouwend op sterktes biodiversiteit cfr 'Klimaat-Oceaan-Biodiversiteit nexus', verdiepen samenwerking met universiteiten cfr. hervorming wetenschappelijke commissie tot een onafhankelijk en internationaal orgaan, aangevuld met stakeholderoverleg.

Jan Mees licht nog enkele elementen verder toe vanuit de ontwerp teksten van het convenant, dat voor een vijfjarige periode zal ingaan op 1 januari 2022:

- samenwerking met SOCs, universiteiten en kennisinstellingen, DBC, overheidsinstellingen, etc.
- uitvoering van onderzoeksagenda en koppeling met programma's op diverse niveaus
- geen concurrentie-clausule meer, wel:
  - instelling zal bij voorkeur inzetten op onderzoek in samenwerking
  - twee hoofdthema's zijn 'Klimaat-Oceaan-Biodiversiteit' en op 'Ocean & Human Health'
- zoeken van synergiën rond inzet infrastructuur
- waar mogelijk versterken van het Vlaams marien landschap

Colin Janssen neemt de gelegenheid te baat om de erevoorzitter van de Wetenschappelijke Commissie, prof. em. Patric Jacobs, te verwelkomen. Hij verwelkomt ook het nieuwe hoofd van het Waterbouwkundig Laboratorium, Karim Bellafkih.

14:30-14:45 VLIZ-onderzoeksagenda 2022

Michiel Vandegehuchte, onderzoeksdirecteur VLIZ

Michiel Vandegehuchte licht het werkplan onderzoek toe dat de geplande onderzoeksprojecten in 2022 beschrijft. Focus ligt op 6 topics: Ocean and Human Health, Life's Roots and Rates, Understanding and Optimizing Observations, Nature Changes & Solutions, Seascapes Past & Future, Maritime Society & History. Bij elk onderzoeksproject wordt daarnaast gestreefd naar de valorisatie van data en infrastructuur. Michiel geeft extra duiding bij elk van de thema's.

Naar aanleiding van de institutionele evaluatie van het VLIZ zal er binnen het nieuwe convenant 2022-2026 tussen het VLIZ en de Vlaamse Overheid in de komende jaren meer focus gelegd worden in het onderzoek dat aan het VLIZ wordt uitgevoerd. Er zal geconsolideerd en geïntegreerd worden op excellent onderzoek binnen twee of drie grote onderzoeksthema's, waarbij Coastal Climate Change en Ocean Health & Human Health een belangrijke rol zullen spelen. Een in die zin aangepast onderzoeksbeleidsplan voor het volgende convenant zal in de eerste helft van 2022 worden opgemaakt. Het zal een uitwerking vinden in de werkplannen van departement Onderzoek voor de komende jaren, die niet langer volgens de huidige zes onderzoekstopics gestructureerd zullen worden.

14:45-15:00 VLIZ ondertekent de DORA declaratie

Heike Lust, afdelingshoofd VLIZ-bibliotheek

Wetenschappelijk onderzoek levert veel verschillende producten op, zoals publicaties, datasets, software, patenten, conferentiebijdragen en burgerwetenschapsinitiatieven. Het VLIZ is ervan overtuigd dat de evaluatie van de onderzoeksoutput niet enkel door middel van kwantitatieve indicatoren gestuurd kan worden maar dat alle aspecten van het wetenschappelijke onderzoeksproces (van onderzoeksvraag en -methodes tot kennis en maatschappelijke valorisatie) hierbij een rol spelen. Zo vormen ook interdisciplinariteit, samenwerking en maatschappelijke valorisatie voor het VLIZ belangrijke aspecten in het (mariene) onderzoeksproces. Daarom ondertekende VLIZ in mei 2021 de 'San Francisco Declaration on Research Assessment' ([DORA](#)). Heike Lust werpt een blik op de krijtlijnen van DORA en licht de raakvlakken toe met het VLIZ Open Science beleid.

15:00-15:15 Open Science

Bart Dumolyn, Vlaamse Overheid Departement EWI

Na een korte uitleg over Open Science schetst Bart Dumolyn de bestaande internationale initiatieven rond Open Science. Hij gaat in op het tot stand komen van de Open Science Recommendation van UNESCO om af te sluiten met een overzicht van het Vlaamse Open Science beleid.

15:15-15:30 Horizon Europe partnerships & mission "restore our ocean and waters by 2030"

Gert Verreet, Vlaamse Overheid, Departement EWI

Gert Verreet presenteert de krijtlijnen van de "European Mission Restore our Ocean and Waters 2030". Hierbij focust hij op het deelgebied van de Mission waarvoor Europese middelen in eerste instantie voorzien zijn voor de Noordzee en de Baltische Zee.

Colin Janssen benadrukt het belang van wat is gepresenteerd, ook voor alle jonge Vlaamse mariene onderzoekers.

15:30-16:00 Rondvraag en afsluiting van de vergadering

Jan Mees, algemeen directeur VLIZ

Jan Mees vermeldt nog dat in de 'Informatieve bijlagen' alle lopende en geplande activiteiten van het VLIZ kunnen worden teruggevonden.

De voorzitter sluit de vergadering na iedereen bedankt te hebben voor deze boeiende vergadering en voor de aanwezigheid.